N°. 562.

DE GRONDWET.

1855.

VERSCHIJNT
Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

ABONNEMENTSPRIJS:
Voor 's Gravenhage per 3 maanden . . . . *f* 4.50.
Voor de overige steden des Rijks . . . . „ 5.50.

VRIJDAG 16 MAART.

UITGEVER-DIRECTEUR:
C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.
Hoofd-Correspondenten **M. Schooneveld en Zoon**, Beursteeg, te Amsterdam.
Brieven **franco** aan het Bureau **De Grondwet**, Jan Hendrikstraat, n°. 259.

Groot is de ramp, die het Vaderland heeft getroffen, dringend de nood van duizenden zijner kinderen. Hulp, krachtige hulp wordt van de Natie verwacht.

Een beroep op hare liefdadigheid was nimmer vergeefsch. Ook nu zal het niet onverhoord blijven.

Daarop vertrouwende stelt de Koning, door het volgende besluit, alle Nederlanders in de gelegenheid om te voldoen aan de inspraak van hun hart.

Wij WILLEM III, enz.

Gelet op de vele rampen door den watersnood in onderscheiden provincien veroorzaakt;

En willende voor het geheele Nederlandsche volk de gelegenheid openstellen om zijne bekende weldadigheid uit te oefenen, en hulp te verleenen waar duizende lijdenden haar zoo dringend behoeven;

Op het rapport van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken van den 10 Maart 1855, lit. E, 7de afdeeling,

Hebben goedgevonden en verstaan, te bepalen:

1°. Er zal op *Dingsdag den twintigsten Maart aanstaande* eene algemeene collecte aan de huizen der ingezetenen door het geheele Rijk worden gedaan;

2°. Onze Commissarissen in de onderscheidene provincien zullen onverwijld de noodige maatregelen nemen, opdat die collecte in elke gemeente hunner provincie door de zorg der besturen geschiede op zoodanige wijze als, naar hun oordeel, de genegenheid tot milde bijdrage het meest kan bevorderen;

3°. de bijdrage van elke gemeente zal door het bestuur ten spoedigste worden overgemaakt aan den Commissaris der provincie, die de som ter kennis van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken zal brengen;

4°. Onze Minister voornoemd zal, zoodra de vereischte inlichtingen zullen zijn ontvangen, het aandeel bepalen, dat aan elke der door den watersnood geteisterde provincien in de opbrengst der collecte zal worden toegekend;

5°. in elke provincie zal de verdeeling van dat aandeel tusschen de noodlijdenden, die het ontbreekt aan eigen middelen tot herstel van hun verlies of tot voorziening in hunne behoeften, geschieden door de zorg der Gedeputeerde Staten, met overleg en bijstand der gemeentebesturen;

6°. van de besteding zal later, onder het beleid van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken, eene algemeene openbare rekenschap worden gedaan.

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit.

Bronbeek, den 12den Maart 1855.

De Minister van Binnenlandsche Zaken, WILLEM.
VAN REENEN.

(*Staats-Ct.*)

Door de Ministers voor de zaken der onderscheiden eerediensten zijn de vereischte uitnoodigingen gedaan, ten einde de te houden collecte, bij de uitoefening der openbare eeredienst op den 17 en 18 dezer maand door de leeraren der verschillende gezindten worden aanbevolen.

De Tweede Kamer heeft, gelijk wij verwachtten, met algemeene stemmen [de heer BAUD was, *wegens ambtsbezigheden*, niet tegenwoordig] de conclusie aangenomen van de Commissie, welke geadviseerd had om den Minister van Koloniën zijne inlichtingen over den toestand der slaven terug te zenden, omdat ze geene inlichtingen hoegenaamd waren, en om nieuwe, betere inlichtingen te vragen. De heer VAN HOËVELL merkte, teregt, op, dat van zoodanige conclusie geen tweede voorbeeld was te vinden; 't geen duidelijk bewees, dat men, tegenover de zonderlinge ongevoeligheid des Ministers van Koloniën, als het ware tot de uiterste grens der parlementaire wellevendheid scheen te zijn genaderd.

En hoe neemt de Minister van Koloniën dit nieuwe votum van afkeuring, in een vorm zonder weêrga, op? Met het effenste gelaat ter wereld. „*Met genoegen*" verklaart hij de nadere vragen te zullen *ontvangen!* Is het niet ter goeder ure, dat *de Nederlander*, in zijn nommer van heden, herinnert aan zijn vroeger gezegde: „*Een Ministerie, dat niet verkiest heen te gaan, blijft lang*"? Inderdaad, welke vorm, eindelijk, zal moeten gekozen worden, om het den Minister van Koloniën regt duidelijk te maken, dat de Tweede Kamer eenparig zijne handelingen afkeurt, ten aanzien van eene zaak, die de geheele menschheid raakt, begint tot het gebied der onoplosbare raadsels te behooren. Zeker is het, dat de Minister van Koloniën een toonbeeld van onbegrijpelijkheid is, zoodra het votums van afkeuring geldt.

De discussie, die de aanneming van de conclusie der Commissie is voorafgegaan, heeft, o. a., eene merkwaardige bijdrage geleverd tot de kennis van des Ministers opvatting omtrent het eigendomsregt, dat de eigenaars op hunne slaven bezitten. De heeren ELOUT en TEN CATE hadden van den Minister verlangd, dat, in afwachting der emancipatie, althans de wreede mishandelingen gekeerd en dat, in elk geval, de vrouwen van de gruwelijke slagen zouden verschoond worden. En hoedanig was het antwoord des Ministers? Hij verklaarde, dat hij, *van zijn standpunt*, geen bepaald antwoord op dit verzoek kon geven; want, waar de slavernij bestaat, beschikt de eigenaar over den slaaf als over zijn eigendom, en zouden de straffen, derhalve, niet anders *dan met toestemming van die eigenaars*, verzacht, gewijzigd of afgeschaft kunnen worden.

Hoe? Omdat de slaaf de eigendom is van een ander, daarom zou de wetgever magteloos zijn om te beletten, dat op dien eigendom onmenschelijke gruwelen gepleegd worden?! De Minister van Koloniën betuigt telkens, tot vervelens toe, hoe goed zijne *bedoelingen* zijn, ofschoon daarvan geen andere uitkomst is aan te wijzen, dan het gruwelijke reglement van 1851; maar is het wel zeer kwalijk te nemen, wanneer men die bedoelingen eenigzins verdenkt, als men hem de onmogelijkheid tot verzachting van het lot der slaven hoort beweren, op grond dat de eigenaren daartoe hunne *toestemming* moeten geven? Het is bijna ondenkbaar, dat de Minister niet weten zou — ook zonder dat de heer ELOUT dit met zoo vele woorden betoogde — dat mishandeling en verdrukking der slaven niet behooren tot het regt van eigendom. Wanneer de wetgever het regt heeft om te waken tegen mishandeling van *dieren*, waarvan men de eigenaar is; wanneer daartegen straffen kunnen bedreigd worden: hoe zou de Minister van Koloniën dan ernstig kunnen meenen, dat men tegen mishandeling van *menschen* niet zou kunnen of mogen waken?

Wanneer de Minister van Koloniën inderdaad van *die* meening is: hoe is het dan te voorzien, dat ooit *door hem* de emancipatie worde tot stand gebragt? Immers, kan, zonder toestemming des eigenaars, de *mishandeling* van den eigendom niet worden tegengegaan; ongetwijfeld zal dan de eigenaar nooit, tegen zijn wil en ondanks schadeloosstelling, *onteigend* kunnen worden? Het een is een natuurlijk gevolg van het ander; en moet men, derhalve, gelooven, dat het argument des Ministers van Koloniën *niet* is geweest eene nieuwe uitvlugt, om de zaak op de lange baan te schuiven, maar *zijne overtuiging*: dan wordt het ook dringend tijd, dat een ander de emancipatie tot stand brenge. Want, consequent doorgedreven, zal de overtuiging van *dezen* Minister nooit tot emancipatie *kunnen* leiden.

Het ministeriële „*Tielsche Weekblad*" verklaart niet te behooren „onder het getal der blinde bewonderaars „van de voorgestelde afschaffing van de belasting op „het gemaal."

Wij hebben daaraan geen oogenblik getwijfeld. Hoe zou de „tegenovergestelde rigting" ooit gunstig *kunnen* gestemd zijn voor hetgeen strekken kan, om de lasten der Natie te verligten? Dat staat immers niet in het programma van April 1853?

De bekentenis, die er op volgt, „dat de Regering zedelijk *gedwongen* is geworden om het voorstel te doen," voegt dan ook een nieuw bewijs bij de vele anderen, door *de Nederlander*, *de Amsterdamsche Courant* en *de Nieuwsbode* geleverd, dat men de Regering beschouwt als, ter liefde van den ministeriëlen zetel, *verraad jegens hare eigene partij gepleegd te hebben.*

Wij vinden de verbolgenheid der ministeriëlen zeer natuurlijk. Zoo in eens uit de dommeling der „tegenovergestelde rigting," waarin men op nieuw van „familie-regering," en de „ruif van den Staat" (eene uitdrukking van den *vroegeren* heer v. DAM v. ISSELT) zich zalig droomde, te worden opgewekt en, bij het wakker worden, zich door zijne eigene lieden verlaten te zien, is eene gebeurtenis, wel geschikt, om soliedere hoofden dan dat van het *Tielsche Weekblad* aan 't duizelen te brengen.

Intusschen, het orgaan van den heer v. DAM v. ISSELT ziet nog *eenig* heil in den maatregel, maar vreest, tegelijkertijd, dat dit eenige heil nog door de Regering buiten werking wordt gesteld.

Het eenigste heil, dat wij in den maatregel zouden kunnen vinden, is het opheffen der zoo lastige en der zoo veel vrijheid en tijd roovende formaliteiten. — Maar ook dat voorregt, dat vooral ten platten lande zoo zeer op prijs zou worden gesteld, verliest veel van zijne waarde, wanneer wij in een van de wetsartikelen lezen: „dat de gemeenten de vrijheid zullen hebben, de belasting op het gemaal onder hare inkomsten op te nemen." — Of wij worden gekweld door eenen Lands-Commies, of door eenen Gemeente-Commies, doet weinig ter zake: kwellen is kwellen, en toch, zonder streng toezigt is iedere belasting op het gemaal een wassen neus. — Werd de vrijheid gegeven aan de Besturen van de steden, dat zou minder hinderlijk zijn; want in de steden bakken de ingezetenen niet hun eigen brood, maar koopen het bij de bakkers, en de stedelingen hebben dus weinig last van de maatregelen van *surveillance*, die voor de plattelands-bewoners zoo hinderlijk zijn.

Dus zelfs zij, die van geene afschaffing hoegenaamd willen hooren, erkennen, dat, eenmaal het beginsel van afschaffing aangenomen zijnde, de werking daarvan niet moet krachteloos gemaakt worden door bepalingen, als door de Regering zijn voorgesteld.

Omtrent het geopperde bezwaar kunnen, meenen wij, het *Tielsche Weekblad* en al de overige ministeriële organen, overigens, gerust zijn. Wij achten de Regering volgzaam genoeg, om van haar ook *de omwerking* van haar plan te verwachten; en mogt zij daartoe, tegen verwachting, niet genegen zijn: wij vertrouwen, dat de Tweede Kamer, alsdan, even als bij de Ministeriële verantwoordelijkheid, als bij het Regt van vereeniging, als bij *ieder* belangrijk voorstel, *de wet zelve maken zal.*

De Grondwet heeft er voor gezorgd, dat de Tweede Kamer kunne volbrengen, waarin eene Regering te kort schiet.

Jhr. M. SALVADOR geeft in een brief aan *de Redactie van „de Nederlander"* zijne meening te kennen, „dat er eene groote contradictie is in het antwoord van „*de Grondwet*, betrekkelijk *de Afgescheidenen.*"

Omdat *de Grondwet* erkend en meermalen ook verklaard heeft, „dat de Hervormde Kerk en geene Kerk „bestaat uit de kerkgebouwen, de pastorijen en de „kerkelijke fondsen; maar dat *de waarheden*, die zij „belijdt, haar criterium uitmaken;"

Omdat *de Grondwet* wil, „dat de Staat verpligt zij, „zonder zich verder om de trouwe naleving van dat „eenmaal aangewezen criterium te bekreunen, aan ieder „*aanzoek* tot tusschenkomst met den sterken arm te „voldoen, zoodra dit *aanzoek* door het betrokken Kerkbestuur gedaan wordt."

Wij gelooven Jhr. SALVADOR te kunnen overtuigen, dat er, in hetgeen wij, op verschillende tijden bij de beoordeeling van verschillende onderwerpen beweerden, geen de minste tegenspraak bestaat.

Is er ooit eenig afdoend bewijs geleverd, dat een Kerkbestuur in zijne beslissingen, waar en wanneer het daartoe gedrongen werd, heeft erkend, dat door een of meer leeraren was afgeweken, in meerdere of mindere mate, of, zoo men zegt, „op verregaande „wijze van het criterium, dat den band tusschen den „Staat en het Kerkgenootschap daarstelt?"

Zoo lang dat bewijs ontbreekt en er in de reglementen waarborgen gevonden worden, dat *inwendig toezigt* bijv. van onderlingen in elke gemeente, dat *gezond beleid* van de zijde der gemeente-leden voor elke afwijking zorg dragen, kan de tusschenkomst van den Staat niet verpligt zijn, en wel te minder, als, naar men met grond beweert, de afwijking ook bij *alle* partijen, in meerdere of minder mate bestaat.

Men beweert, dat de reglementaire besturen niet „meer ter goeder trouw geacht kunnen worden het „Kerkgenootschap te vertegenwoordigen.” Maar in de reglementen is toch gezorgd, dat het regt der gemeente in de keuze harer vertegenwoordigers kan worden gehandhaafd. En zoo daaraan iets ontbrak, Jhr. SALVADOR zal met ons dat moeten toeschrijven aan de tegenwerking, de bestrijding, het voorstel van verdachtmaking en andere middelen, die door de anti-revolutionnaire partij, hoofdzakelijk de klagers in deze, *tegen* de regtstreeksche verkiezingen hebben ter hand genomen, en waardoor men een beginsel, dat, in onze Staats-instellingen ingevoerd, zoo veel wederspraak ontmoette, niet in het Hervormd Kerkgenootschap durft opnemen.

Er komt nog iets bij, en ook in dat opzigt rekenen wij op de toestemming van Jhr. SALVADOR. Het valt niet te ontkennen, dat door den heer THORBECKE de volksgeest, die in sluimering was geraakt, krachtdadig is opgewekt, en daar onze natie eene godsdienstige natie is, moest de invloed van die opwekking ook gestrekt hebben (om ons bij het Hervormd Kerkgenootschap te blijven bepalen), tot verlevendiging van den ingesluimerden, echt protestantschen geest, die zich losmaakt van de banden, die zoo gaarne door kerkelijke heerschappij, naar de lessen onzer Vaderlandsche geschiedenis, worden gelegd. Van wie nu is de meeste verguizing, tegenwerking, zucht tot intimidatie, of wat wij al niet noemen kunnen, uitgegaan? Gewis, van de anti-revolutionnaire partij, wier hoofden blijkbaar toonden, dat zij niet minder door heerschzucht werden gedreven.

Wij hebben dan ook nooit gezegd of doen blijken van onze goedkeuring, alsof het voor de Regering pligt ware, om met den sterken arm te beletten „het lezen „der Heilige Schriften en het gebed en het gezang”; maar wel, dat wij het strijdig achten met de openbare orde, wanneer kerkje werd *gespeeld*. Jhr. SALVADOR zal ons ook hierin zijn bijval schenken en, voor zoover hij eenige ondervinding heeft van hetgeen vroeger bij en met de Afgescheidenen plaats vond, zal er wel eenige flaauwe herinnering over zijn gebleven van tooneelen, die al den schijn hadden van een onbegrijpelijken ijver zonder verstand op godsdienstig gebied en eene neiging, om, het koste wat het wilde, de martelaarskroon te verdienen. En terwijl wij ons verpligt rekenen daarop te wijzen, willen wij niet geacht worden te verdedigen, op hoedanige wijze die ongeoorloofde godsdienstoefeningen werden gekeerd, zoodat soms zij, die geroepen waren de orde te handhaven, de eerste aanleiding gaven tot wanorde. Integendeel: keuren wij het ten hoogste af, dat de weg van de zijde der Regering, op aanhitsing der Kerkbesturen, werd bemoeijelijkt, om door de oprigting van een afzonderlijk kerkgenootschap vrijheid van godsdienstoefening, zonder stoornis der openbare orde en onder bescherming van den Staat, te kunnen genieten.

Wij zijn meer uitvoerig geworden, dan aanvankelijk ons voornemen was, in de beantwoording van de aanmerkingen, door Jhr. SALVADOR gemaakt. Wij waren evenwel daartoe verpligt door de gewone sinistre wijze, waarop *de Nederlander*, om hare lezers tegen ons in te nemen, telkens gewaagt van onze verdediging der maatregelen tegen de Afgescheidenen, alsof daardoor de afscheiding zelve door ons werd veroordeeld. Jhr. SALVADOR zal ons wel ten goede houden, dat wij zijne aanhaling: „toute liberté extrême devient licence et la „licence conduit à l'anarchie et au despotisme”, niet op ons van toepassing achten; integendeel blijkt uit ons betoog, dat wij het *belang der openbare orde* niet miskennen, waar wij ook ruim de *vrijheid* zien verleend. Maar ook die aanhaling is misplaatst, als zij doelt op de vrijheid, welke in het Hervormd kerkgenootschap zou moeten heerschen. Wij hebben ons gevoelen niet bedekt, maar *vrij* uitgesproken, nu en steeds, dat het Protestantsche Nederland nog ligt onder het juk, dat het zich als heerschende Kerk heeft opgelegd, en waarvan de traditiën nog niet schijnen uitgewischt.

Bedriegen wij ons niet, en dat zou alleen voor de minderheid, welke zich verongelijkt acht, stof tot bemoediging opleveren, dan ligt in het Algemeen Reglement voor de Hervormde Kerk nog meer dan één beginsel, waarbij het regt der gemeente in de keuze harer vertegenwoordigers onbetwistbaar wordt erkend, en dat heilzaam ontwikkelen kan, ja, welligt reeds welig kon zijn aangekweekt, zoo slechts de April-vlagen van 1853 niet hadden doen blijken, dat de Gemeente nog niet rijp was voor het gebruik van dat regt, en nog onder het snoeimes van hare geestelijke tuinlieden stond.

Nu nog een woord over de *maatregelen tegen de Afgescheidenen*, of liever tegen hen, die de vrijheid van godsdienstoefening, de vrijheid der openbare eeredienst misbruikten door stoornis der openbare orde.

Het regt, om gemeenschappelijk godsdienstoefening te houden, dat verder gaat dan de gewone huisselijke godsdienst, wordt alleen beperkt in het belang van de openbare orde. Voor die beperking hebben *wij* nooit eene wet noodig geacht. De anti-revolutionnaire partij wel; want zij heeft ijverig geholpen, om de wet, regelende het toezigt op de kerkgenootschappen, in het leven te roepen; zelfs klagen de Kamerleden dier partij luide over het houden van processiën, het bouwen van kerken binnen den bepaalden afstand en over ergernissen, die zij meenen te ondervinden van de zijde van andere kerkgenootschappen.

Buitenland.

ALGEMEEN OVERZIGT.

Indien men geloof kan hechten aan verscheiden dezer dagen ontvangen depêches, dan zou de opening der conferentien gister hebben plaats gehad. Volgens de *Constitutionnel* echter moeten zij onbepaald uitgesteld zijn. De telegraaf zal voorzeker heden of morgen beslissen aan welke zijde de waarheid is.

Wat er ook van zij, de hoop op vrede begint te Parijs al meer en meer veld te winnen en ter Parijsche beurze rijzen de fondsen naarmate die hoop meer algemeen wordt.

Waarop steunt zij? Op geruchten, die nadere bevestiging noodig hebben. Zoo spreekt men van een brief van lord John Russell, waarin gemeld werd, dat de zaken te Weenen zeer goed gingen. Maar wie heeft dezen brief gezien? Aan wien is hij gerigt? Hoe heeft men er kennis van bekomen? Zietdaar een menigte vragen, waarop men het antwoord moet schuldig blijven.

Eene missive, waarvan het bestaan meer zeker schijnt is een eigenhandige brief van Frans Joseph aan Keizer Napoleon, waarin de eerste dezer beide souvereinen, de hoop uitdrukt, dat men, wanneer aan beide zijden bij de onderhandelingen met gematigdheid wordt gehandeld in den toestand, waarin Rusland zich bevindt eene goede uitkomst kan verwachten.

Deze geruchten zijn niet de eenige, welke gunstig op den loop der fondsen ter Parijsche beurze gewerkt hebben; maar het meest van alle droeg daartoe bij eene depêche volgens welke er een groote slag in de Krim zou zijn geleverd.

Omtrent de uitkomst bestonden wel is waar twee lezingen; de een zeide, dat ieder der beide partijen zich het behalen van voordeelen toeschreef; de andere, dat de Franschen, onder bevel van generaal Bosquet, eene schitterende overwinning zouden hebben behaald. Te Parijs hecht men, natuurlijk het meest geloof aan de tweede dezer lezingen en van daar de rijzing der fondsen.

De waarheid is, dat het feit zelf van het leveren van een slag hoogst twijfelachtig is. Te Parijs was daarvan slechts per telegraaf aan particulieren mededeeling gedaan. Eergister avond ten zes ure had de regering nog geen berigt ontvangen, dat van dien aard was om aan dit gerucht eenige zekerheid te geven. Indien nu het feit van den veldslag zelfs twijfelachtig is, dan is het ook niet noodig te onderzoeken welke der beide lezingen de ware is.

In de politieke kringen schijnt men ten aanzien van hoop op vrede ongelooviger dan ter beurze. In de kringen had men weinig hoop op eene schikking met Pruissen en in het algemeen verwachtte men zeer weinig van die mogendheid. De heer Wedell zou althans niet met zeer ruime volmagten terug keeren, zoo als gezegd was. Hem zou bevolen zijn om niets van eenig aanbelang te onderteekenen alvorens daarvan aan het kabinet van Berlijn kennis te hebben gegeven, en de voorstellen, waarvan hij de overbrenger is, zouden ook dit maal niet van dien aard zijn, dat zij door de Westersche mogendheden zouden kunnen worden aangenomen.

De uit Parijs ontvangen mededeelingen stemmen hiermede volkomen overeen. Te Berlijn schijnt men er niet aan te denken, dat Pruissen, althans nu, deel zal nemen aan de conferentien te Weenen.

Toen wij een paar dagen geleden spraken van de Oostenrijksche depêche van 28 Febr. betrekkelijk de uitlegging der beslissing van den rijksdag van den 8en der zelfde maand (de *Kriegsbereitschaft*) en de voorstellen, welke Pruissen te dier zake aan den rijksdag zou doen, zeiden wij, dat behalve deze Oostenrijksche depêche van 28 Februarij en die van den 16en, er eene derde van latere dagteekening moet zijn.

Deze derde circulaire bestaat werkelijk; zij is gedagteekend 5 Maart. Oostenrijk spreekt daarin, over de mogelijkheid, dat een Fransch leger Duitschland zou doortrekken. Met meer nadruk nog dan in de beide depêches van 16 en 28 verwerpt zij de uitlegging door Pruissen aan de stemming van 8 Februarij gegeven, en het voorstel om de bonds-versterkingen te wapenen. Oostenrijk ziet daarin een onverdiend blijk van wantrouwen ten opzigte van Frankrijk, en wil de beslissing van den rijksdag van 8 Februarij enkel in dien zin beschouwd hebben, dat de te nemen maatregelen alleen Rusland zullen betreffen.

Over Duitschland zijn berigten uit Konstantinopel aangekomen. Daarin wordt verslag gegeven van den aanval der Franschen op den nacht van 24 Februarij van de redoutes, die door de Russen aan den linkerflank der fortificatien van Sebastopol waren opgerigt en welligt kan dat verhaal dienen om te verklaren de tegenstrijdigheid, welke er bestaat tusschen de depêche van prins Menchikoff ten aanzien dezer zaak en die welke de Westersche mogendheden ontvangen hebben. De geallieerden hebben het doen uitkomen alsof de Franschen zich van de redoutes hadden meester gemaakt en of de Russen volkomen geslagen waren: deze laatsten beweerden daarentegen, dat de belegeraars met groot verlies zijn teruggeslagen. Ziet hier wat gebeurd is:

De Franschen moeten zich inderdaad van de Russische werken meester gemaakt hebben; maar zij waren toen blootgesteld aan het moordend vuur der batterijen van de haven en zelfs van eenige schepen, welke in de nabijheid van die haven lagen. Deze positie was onhoudbaar; zij moeten nu de redoutes, waarvan zij zich meester gemaakt hadden, verlaten hebben en toen teruggetrokken zijn, nadat aan hunne zijde ongeveer 400 man buiten gevecht gesteld en eenige gedood waren. Deze lezing, welke in zeker opzigt het Russisch bulletin en de bulletins der geallieerden kan verklaren, schijnt ons toe het meest de waarheid nabij te komen.

In de zitting van het Lagerhuis heeft sir J. Pakkington de interpellatien hernieuwd, welke door lord Derby in het Hoogerhuis gedaan werden over het beheer van het ministerie van kolonien, gedurende de afwezigheid van lord John Russell. Sir Grey heeft den edelen lord geantwoord, dat de aangelegenheden der kolonien in den besten toestand waren, en dat men zonder vrees de terugkomst van lord Russell kan afwachten, die zich thans te Weenen bevindt.

Uit Belgie verneemt men, dat de heer Theux bij den Koning is ontvangen. Men meldt als een gerucht, waaraan echter weinig geloof te hechten valt, dat dit hoofd van de regterzijde door den Koning zou uitgenoodigd zijn om een kabinet zamen te stellen.

Binnenland.

Staten-Generaal.

Tweede Kamer.

ZITTING VAN DONDERDAG, 15 MAART.

In deze zitting heeft de Commissie tot de verzoekschriften bij monde van den heer van Deinse verslag gedaan op twee ingekomen verzoekschriften nopens het ontwerp betrekkelijk de stichting van een stoomgemaal ter ontlasting van Rijnland's boezem op den IJssel. — Nederlegging ter griffie.

De beraadslagingen worden geopend over het ontwerp tot verhooging van hoofdstuk V der staatsbegrooting voor 1855, strekkende tot stichting van gemeld stoomgemaal ter ontlasting van Rijnlands boezem op den IJssel.

De heer HOFFMAN herinnert wat er nopens dit ontwerp reeds vroeger is voorgevallen, hetgeen z. i. het bewijs oplevert, dat men niet met te groote overhaasting is te werk gegaan. Hij treedt in eenige beschouwing tot aanprijzing van het ontwerp De regtsregel, dat hij, die schade toebrengt, ze vergoeden moet, moet hier niet uit het oog worden verloren. Hij hoopt, dat elk lid der Kamer zoo gunstig over het ontwerp denkt als hij, en dat uit de stemming blijken zal, dat men deze betrekkelijk geringe som voor eene zoo gewigtige zaak volgaarne wenscht toe te kennen.

De MIN. V. BINNENL. ZAKEN zegt, dat de vraag, die de geheele zaak beheerscht, deze is, of ten gevolge van de droogmaking van het Haarlemmermeer, de polders in Rijnland in minder gunstigen toestand dan vroeger verkeeren. De Regering meende van den aanvang af, dat de toestand van Rijnland door die droogmaking eenigzins ongunstig kon zijn geworden, doch tevens dat de klagten, die nu de stuiting van het meer van verschillende zijden waren ontstaan aanvankelijk nog al als overdreven konden worden beschouwd.

De Regering meende, derhalve, niet onmiddellijk aan die klagten gevolg te moeten geven. Van daar het verwijt aan den eenen kant, dat zij de belangen van Rijnland niet verdedigde, en aan den anderen kant, dat zij de dubbelzinnig verdedigde.

De Regering heeft in het vorig jaar de zaak naar waarheid aan die Kamer blootgelegd. Sedert het vorig jaar hebben er echter omstandigheden plaats gehad, die duidelijk hebben aangetoond, dat de toestand van Rijnland hoogst gevaarlijk kan worden. Op het einde des jaars had er een storm plaats, waarbij het bleek, dat verschillende polders groot nadeel hebben geleden en er nog grooter gevaar te duchten was.

Het hoogheemraadschap van Rijnland heeft zich daarop andermaal tot de Regering gewend bij een adres, dat wel in zwarte kleuren vervat was, maar waaruit bleek, dat de omstandigheden van Rijnland in den laatsten tijd toch werkelijk zeer waren achteruitgegaan en de toestand der polders menigmalen zeer hagchelijk was, er was er in het najaar wel veel regen gevallen, doch zooveel, dat men dit als eene buitengewone omstandigheid kan aanmerken. De Regering heeft het dus als een pligt beschouwd, om het tegenwoordig wets-ontwerp aan te bieden, en de Min. verheugt zich dat geen stem daartegen heeft doen hooren. Hij koestert derhalve de hoop, dat deze zaak spoedig zal kunnen worden geregeld.

De algemeene beraadslagingen zijn daarop gesloten. Over het eenig artikel wordt geene discussie gevoerd.

Het geheele ontwerp in omvraag gebragt, wordt aangenomen met 50 tegen 3 stemmen. Tegen de heeren Meeussen en van Bosse.

Thans is aan de orde de beraadslaging over het ontwerp van wet tot regeling van het gebruik van het kelenbatig slot over 1856.

De heer VAN HOËVELL herinnert, aan hetgeen hij in de vorige zitting gezegd heeft, dat hij teen niets

een voorstel zou doen omtrent de pensioen-reglementen van Ned. Indie. Dezelfde omstandigheid, die hem toen weerhield (het gering aantal leden) bestaat thans even zeer, en daarom zal hij zijn voorstel tot eene nadere gelegenheid uitstellen. Hij neemt deze gelegenheid te baat, om op een ander onderwerp terug te komen. Op 3 Maart heeft de Minister verklaard, dat hij, Spr., mededeelingen gedaan had, die den toets niet konden doorstaan. Hij had toen voorgelezen art. 9 der publicatie van 7 October 1839, omtrent de premiën op het dooden van slaven bij boschpatrouilles. De Minister heeft toen gezegd, dat die bepaling was ingetrokken. Spr. heeft de Gouvernements-bladen van Suriname, voor zoover die in de bibliotheek dezer Kamer aanwezig zijn, nagegaan, maar hij heeft de bedoelde intrekking niet gevonden. Daarom heeft hij gisteren aan den Minister gevraagd om op te geven de dagteekening van het besluit en het nommer van het Gouvernements-blad, waarbij die publicatie wordt ingetrokken. De Minister heeft toen geantwoord, dat hij dit heden zou doen. Hij neemt thans de vrijheid om alsnu de opgave te vragen nopens de intrekking der publicatie van 1839.

De MIN. VAN KOLONIEN herinnert dat hij op 3 Maart ll. vooral op het oog had aan te toonen, dat een feit, door den heer van Hoëvell bijgebragt, als in December 1852 te hebben plaats gehad, niet in dat jaar was voorgevallen, maar wel in 1829. De Minister wil wel zeggen, dat hij gisteren niet ten doel had te kennen te geven dat de heer van Hoëvell eene smet had geworpen op het koloniaal bestuur, maar om te doen zien, dat wat in 1829 gebeurde, in 1852 onmogelijk was. Schoon hij het bewijs, dat sedert 1849 geene premiën meer zijn uitgereikt, en dat na 1852 geene boschpatrouilles meer zijn gehouden, niet in handen heeft, zoo is toch van hier den last uitgegaan om de publicatie van 1839 in te trekken. Wat is er nu gebeurd? Bij brief van den Gouv.-Gen. van 18 Julij 1854, zijn voorstellen ontvangen tot wijziging of intrekking der publicatie; daarop is door den Min. in Augustus geantwoord, en het is hem nu niet mogelijk aan te geven het nummer van het Gouvernements-blad en de dagteekening van het besluit der intrekking. Het laatste ontvangen Gouv.-blad is dat van 3 Sept.; hij kan dus niet voldoen aan den wensch tot overlegging van het besluit, waarbij aan zijn last is gevolg gegeven. Maar zooveel is zeker, dat hij de overtuiging heeft, dat de publicatie is ingetrokken.

De heer VAN HOËVELL is zeer verheugd over deze mededeeling, want nu vervalt ook hetgeen de Minister op 3 Maart ll. gezegd heeft, dat de publicatie was ingetrokken. Nu vraagt spreker of hij kon weten, dat er correspondentie was gevoerd, en dat er last tot intrekking was gegeven? Weet de Minister zelf, dat zij is ingetrokken? Neen, de Minister gelooft, dat die intrekking ten gevolge der gevoerde correspondentie, zal geschieden. Spr. wil den Min. over deze vergissing niet hard vallen. Maar hij vraagt of het billijk, of het betamelijk is (als hij, Minister, zich zelf in de opgave van een feit vergist), dat men dan een lid der Kamer in zulke bewoordingen hard valt, omdat hij zich $1\frac{1}{2}$ jaar geleden, in een datum vergist heeft? Spr. zal daar niets meer over zeggen. Hij verheugt zich ten minste dat, ten gevolge van al het gebeurde, dergelijke gruwelen, als de boschpatrouilles, geen plaats meer zullen hebben.

DE MIN. V. KOL. zegt, dat het aangevoerde door den heer van Hoëvell, hem noopt te herhalen wat hij op 3 Maart o. a. gezegd heeft, namelijk dit: »De spreker uit Almelo heeft gewezen op het reglement van 1839, waarin premien als de onderwerpelijke worden toegezegd. Ik zal daartegen aanvoeren, dat die bepaling sedert lang buiten werking is, en dat juist die omstandigheid mij tot het evenbedoeld onderzoek heeft geleid, terwijl ik ook destijds (in November 1853) de zekerheid meende te hebben, dat na October 1849 geene soortgelijke premien meer waren uitgekeerd. De bepaling van 1839 op dit onderwerp, is overigens ingetrokken.« Is hier nu, vraagt de Min., eene aantijging tegen dien Spr. in gelegen, zooals hij meent dat dit zijnerzijds het geval is. Deze zaak is afgescheiden van al het andere. In November 1853, toen de Minister niet in de zitting tegenwoordig was, was er quaestie van feiten die *nog* in 1852 zouden hebben plaats gehad. Daarover heeft hij naar Suriname geschreven, en toen is hem geantwoord, dat die feiten waren logenachtig en valsch. De Min. besluit met te zeggen, dat er geen twijfel is omtrent de intrekking der publicatie van 1839.

De heer V. D. LINDEN vindt in no. 6 der stukken van dit ontwerp een post: *tin in China verkocht*, waaruit blijkt, dat die speculatie van het gouvernement om in China tin te verkoopen, niet voordeelig is geweest. Immers bij eene vergelijking van de prijzen, in Nederland verkregen, levert die verkoop een nadeelig verschil op van ƒ 186,000. Hij vraagt dus, waarom het tin niet liever naar hier gezonden en op onze markt te gelde gemaakt wordt. Ten tweede merkt hij op, dat onder de onkosten voor den verkoop van tin voorkomt eene som van ƒ 85,332, terwijl er nog een post wegens diverse onkosten op tin, in China verkocht, wordt aangetroffen, ten beloope van ƒ 69,012.68. Hij vraagt dus opheldering nopens het verschil van ƒ16,000, dat hier bestaat. Ten derde vraagt hij, of ook in het vervolg dergelijke speculatie met gouvernements-producten naar vreemde markten zal plaats hebben, dan wel of zij alleen naar het moederland zullen worden geconsigneerd.

De MIN. V. KOL. geeft aan den laatsten Spr. de gevraagde ophelderingen. Toen de tin naar China werd gezonden, hetgeen niet eerst in 1853 geschiedde, maar reeds sedert 1846 of 1847 het geval is, werd de markt geacht eene voordeelige markt te zijn. Reeds in de Memorie van Beantwoording heeft hij gezegd, dat de zendingen van tin naar China van vroeger tijd dagteekenen, ten einde ook langs dien weg te geraken tot eene voorziening in het te kort en de behoeften der Indische administratie. Sedert dat verwikkelingen in China een nadeeligen invloed op den verkoop hebben uitgeoefend heeft, heeft men een einde aan die zendingen naar China gemaakt. Wat zich daar intusschen bevond, moest opgeruimd worden, maar daaruit mag niet worden afgeleid, dat het gouvernement willens en wetens tin naar onvoordeelige markten zou hebben afgezonden.

Ten tweede heldert de Minister de oorzaak op van het verschil der sommen nopens de onkosten, die voortspruiten uit assurantie, vracht, onkosten enz., van Batavia naar China, alsmede onkosten, gemaakt te Hongkong enz. — Ten derde antwoordt de Min. op de vraag of in het vervolg producten naar vreemde markten zullen worden gezonden. Dat is geheel afhankelijk van de omstandigheden, die men mogt beleven. Sedert 1853 is men daarmede niet voortgegaan, maar het gouvernement moet in den verkoop van producten geheel vrij blijven. Het moet over de producten kunnen beschikken, voor zoover die niet aan de Handel-Maatschappij, volgens contract, geconsigneerd zijn.

De heer V. D. LINDEN dankt den Min. voor de gegevene inlichtingen, die hem echter niet voldoende toeschijnen voor zooveel betreft de opheldering van den maatregel zelven. Naar aanleiding van die gegeven inlichtingen, constateert hij toch, dat dit tin gedurende zes of zeven jaren onverkocht in China gelegen heeft, waardoor dus de interest van het kapitaal is verloren gegaan. Daaruit blijkt dus te meer, hoe gewaagd het is, om aan de Reg. de magt toe te kennen, waarvan de Min. in de laatste plaats heeft gesproken, tot vrije beschikking over de producten. Daardoor stelt men de Reg. in de gelegenheid speculatien te doen, producent en koopman tegelijk te zijn.

En hoe nadeelig dit kan uitloopen kan men uit de gebleken omstandigheid ontwaren. Welligt zijn daardoor onkosten, ten beloop van 2 ton, veroorzaakt. Dat voorbeeld meent hij niet onopgemerkt te moeten laten voorbijgaan. Overigens was in hetgeen hij gezegd heeft geen aanleiding te vinden voor de opvatting, als of de Regering willens en wetens producten naar lager en onvoordeelige markten zou hebben gezonden.

De heer STOLTE meent, wat de speculatie van het gouvernement betreft, te moeten doen opmerken, dat die tinuitzendingen in den aanvang strekten tot remises voor goederen, die wij uit China ontvingen. Ook hij betreurt het verlies, dat geleden is; maar dit heeft toch eene goede zijde, want het levert een bewijs voor de juistheid van zijn gevoelen op, dat geen producten in Indie moeten worden verkocht en dat men in Europa beter prijzen voor de producten kan erlangen dan elders.

De MINISTER VAN KOLONIEN meent den heer van der Linden te moeten doen opmerken, dat die Spr. hem, ten aanzien van één punt, onjuist begrepen heeft. Het tin, dat in 1853 verkocht is, is niet in 1846 of 1847 derwaarts gezonden. Hij heeft in het algemeen te kennen gegeven, dat sedert 1846 jaarlijks tin naar China werd gezonden, maar de laatste veiling had in 1853 plaats en daarover loopt de tegenwoordige rekening. Alle veilingen hebben volstrekt niet dien ongunstigen afloop aangeboden.

De heer VAN DER LINDEN antwoordt den Minister: Zoo sedert 1846 tin in China verkocht is, dan is het nog meer te betreuren; want dan kan er welligt nog grooter verlies geleden zijn. En wat de opmerking van den heer Stolte aangaat, diens redenering tegen den verkoop in Indie zou dan alleen eenige waarde hebben, zoo men China onder Nederlandsch Indie kon begrijpen.

De MINISTER VAN KOLONIEN merkt op, dat de redenering van den laatsten Spr. over het meerder verlies, dat geleden zou zijn, eerst dan eenige waarde zou hebben, zoo hij kon aantoonen en het bewijs leveren, dat al het tin, sedert 1846 of 1847 gezonden, onvoordeelig verkocht is. Dat blijkt volstrekt niet; daarvan heeft Spr. geen bewijs geleverd. En Spr. meent, dat, zoo de vroegere verkoopen, ook onvoordeelig waren geweest, de Regering niet tot in 1853 tin naar China zou hebben gezonden. Maar bovendien merkt hij op, dat de Regering geene speculatie gedreven heeft, dat zij geene winst heeft trachten te verkrijgen, maar dat het eenig doel was, om ook door dien verkoop de middelen te bekomen tot onderhoud van de Indische dienst.

De algemeene beraadslagingen zijn daarop gesloten.

Over het eenig artikel heeft geene discussie plaats.

Het ontwerp, in omvraag gebragt, wordt met *algemeene* stemmen AANGENOMEN.

Thans is aan de orde het nemen van een besluit op het rapport der Commissie, in wier handen gesteld was de mededeeling van den Minister van Kolonien, houdende overlegging van een afschrift eener publicatie van den Gouverneur-Generaal van Ned. Indie van 23 Junij 1853, houdende verbod van invoer van buskruid en vuurwapenen in de havens van Sumatra.

De Commissie heeft voorgesteld, de gedane mededeeling voor kennisgeving aan te nemen.

Dienovereenkomstig wordt besloten.

De Commmissien in wier handen gesteld zijn de verslagen nopens den toestand der Oost-Indische bezittingen, gedurende de jaren 1851 en 1852 zijn bereid hare rapporten uit te brengen.

De heer ROCHUSSEN zegt, dat die rapporten zeer uitgebreid zijn, en dat hij dus ook naar aanleiding van hetgeen onlangs nopens de rapporten betrekkelijk West-Indie heeft plaats gehad, voorstelt, deze rapporten te doen drukken en ronddeelen.

Dienovereenkomstig wordt besloten, zullende over de conclusie van die rapporten nader eene beslissing worden genomen.

De Commissie tot de verzoekschriften brengt verslag uit op een aantal in hare handen gestelde adressen.

De Kamer is vervolgens tot nadere bijeenroeping gescheiden. (Voor het oogenblik waren er geene werkzaamheden voor de Kamer te verrigten. Zij is dus voor eenigen tijd *uiteengegaan.*)

's Gravenhage, 15 Maart.

Z. M. heeft aan D. C. D. van Rijnberk, burgemeester van Beusichem, op verzoek, eervol ontslag verleend; alsmede aan J. A. Mannens, burgem. van Hoensbroek; en in zijne plaats benoemd E. Slanhen.

—

Z. M. heeft den heer Ferdinand Rendorp bij continuatie benoemd tot mede-directeur van de Nederlandsche Bank.

—

Z. M. heeft aan den heer L. James, op verzoek, eervol ontslag verleend als ontvanger der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen te Ginneken, behoudens aanspraak op pensioen; en heeft voorts als zoodanig benoemd den heer C. de Brauw, thans ontvanger der directe belastingen en accijnsen te Vinkeveen.

Bij het Departement van Binnenlandsche Zaken is den 13 dezer van B. onder het postmerk 's Gravenhage van den 12 voor de ongelukkigen, welke geleden hebben door den watersnood, een muntbiljet, groot tien gulden, no. 188, ontvangen. Ter bereiking van het daarbij te kennen gegeven doel van den inzender, is dat biljet onmiddellijk aan de algemeene commissie voor den watersnood te Amsterdam gezonden.

---

* Verblijdend voorzeker is het, dat in den grooten nood, waarin zoovele streken van ons vaderland verkeeren, reeds aanvankelijk van alle zijden zooveel deelneming wordt betoond. Dat de zaligheid van het geven echter niet alleen voor de rijken en aanzienlijken der aarde is bereid, maar ook voor de armen en behoeftigen op de wereld: daarvan kwamen ons een paar voorbeelden ter oore, die wij gaarne en met blijdschap vermelden. Op de Nederd. Herv. Diaconieschool hier ter stede werd Dingsdag den 13en dezer door den onderwijzer eene inzameling, onder de leerlingen gedaan ten behoeve der ongelukkige noodlijdenden, en dat met de verrassende uitkomst, dat er eene som van ƒ 25.99 werd bijeengebragt. Boven vermogen, zouden wij haast zeggen, droegen de behoeftigen bij om in den nood hunner natuurgenooten te voorzien. Het waren de penningskens der geringen, tot Guldens aangegroeid, en in welken de Vader der barmhartigheid gewis een dubbelen zegen zal leggen.

Een en ander berigt, dat ons gewerd, is het volgende: Den 14en dezer werd op nieuw de spreuk bevestigd: het is zaliger te geven dan te ontvangen. Op de christelijke kinderschool der 's Gravenhaagsche Bijbelvereeniging, (waar kinderen van 3 tot ruim 6 jaar geplaatst zijn) werd door den onderwijzer voor de in watersnood verkeerenden om bijstand gevraagd. Na eene korte mededeeling van dien nood aan de kinderen dier inrigting, werd ieder *vrijheid* gegeven om, al ware het ook eene halve cent, op den volgenden dag mede te brengen. Een glans van blijdschap kwam op de aangezigten, zoodat men zelfs door eenen in zijne eenvoudigheid het voorstel hoorde doen om zijne boterham te geven. Den volgenden dag was het voor elken kindervriend treffend te zien, hoe de kleinen als om strijd hunne giften aanboden, en alzoo eene som van ƒ 16.60 werd bijeen gebragt. Op nieuw werd dus een blijk gegeven, van hetgeen eene eenvoudige Christelijke opwekking, ook op het kinderlijk gemoed vermag.

Tot zoo verre onze berigten. Moge de mededeeling der gegevene voorbeelden ook andere scholen tot navolging opwekken, gelijk wij met genoegen vernemen, dat dit reeds het geval bij velen is. Waar de armen zoo voorgaan, zullen de meergegoeden gewis niet achterblijven!

---

* Men verneemt, dat de onderofficieren en manschappen van het tweede regiment dragonders, onder commando van den kolonel Jhr. van Merlen, eene vrijwillige bijdrage van een dag traktement verstrekt hebben, tot leniging van den nood, door de overstroomingen veroorzaakt. Men twijfelt niet of dit voorbeeld zal bij het overige Nederlandsche leger navolging vinden. Ook verneemt men, dat de werklieden van de Algemeene Landsdrukkerij tot hetzelfde einde eene gift van ruim ƒ 60 hebben bijeengebragt.

---

* In deze residentie zijn aangekomen en aan het hôtel *de l'Europe* afgestapt de heer Jhr. Sandberg, lid van Gedeputeerde Staten van Limburg en de heer Swart auditeur-militair, beide komende van Maastricht.

---

* Heden heeft de 's Gravenhaagsche-Rotterdamsche pakschuit de dienst naar Rotterdam hervat. De gewone volksschuiten op Delft kunnen evenwel nog niet varen, uit hoofde van het vele ijs, dat zich nog in de vaart bevindt.

---

* Het Provinciaal Geregtshof in Zuid-Holland heeft benoemd tot regters-commissarissen voor de instructie der strafzaken in het arrondissement 's Gravenhage, ter vervanging van den overledenen heer Mr. G. A. Canneman, de heeren Mrs. F. L. Gerton en Jhr. W. M. de Brauw.

(*Weekbl. v. h. Regt.*)

---

* Eergisteren avond had alhier plaats de vijfde kunstbeschouwing van het schilderkundig genootschap *Pulchri Studio*. Hoogst belangwekkend mogt deze in alle opzigten heeten, dewijl alleen de kunstvoortbrengselen der werkende leden ter beschouwing werden aangeboden. De vele schoone teekeningen, en ook vooral hare verscheidenheid (want de

meeste genres werden hier vertegenwoordigd op eene uitstekende wijze) getuigden van de toenemende krachten van dat jeugdig genootschap en van deszelfs heilzame invloed op de edele kunst. Groot was dan ook de opkomst van het kunstlievend publiek, dat zich ook zeer voldaan toonde. Aangenaam en treffend was de verrassing, welke allen bij het binnentreden der zaal wachtte; want daar waren ten toon gesteld schilderijen en teekeningen vervaardigd door de werkende leden van *Pulchri Studio* en welker bestemming is om te worden verloot ten behoeve van de slagtoffers gemaakt door den jongsten watersnood. Eere zij der kunst, die zoo werkt en dank en hulde, hare edele priesters, die altijd de eerste zijn om te helpen waar hulp noodig is. Aangenaam is het ook hierbij te kunnen melden, dat reeds dadelijk een aanzienlijk getal loten werden verkocht. Voorts bevelen wij de zaak der algemeene belangstelling aan

De loten zijn te verkrijgen bij het bestuur à één gulden.

Den 11 dezer is bij alle godsdienstoefeningen der Nederd. Hervormde gemeenten te Amsterdam, door heeren diakenen, ten behoeve van het fonds voor noodlijdende kerken en personen, ingezameld de som van *f* 4302.25 bij de Waalsche gemeente aldaar *f* 1064.43, en te Rotterdam *f* 300.18.

Hoorn, 14 Maart. Gisteren avond gaf de sedert eenigen tijd alhier bestaande rederijkers-kamer bij inschrijving, openlijke voordragten, ten behoeve der algemeene armen, om ook hierdoor de nijpende armoede te gemoet te komen. Het talrijk opgekomen publiek gaf blijk van den weldadigheids-zin van de ingezetenen dezer stad, en zoo men verneemt, bedraagt het bijeengekomen geld bij deze gelegenheid verre boven de vijfhonderd guldens. De heer Dankelman had daartoe zijne kolfbaan, benevens verlichting en verwarming kosteloos afgestaan.

Utrecht, 13 Maart. Heden is tot doctor in de verloskunde gepromoveerd G. A. Alpherts, med. doctor te Kuilenburg, na verdediging van eenige *quaestiones argumenti obstetritie.*

Arnhem, 14 Maart. Heden morgen ten 8 u. was de waterhoogte alhier, 4,10 El; + AP., 11,04 Gew. 0 Dm., dus gev. 35 Dm.

Men is heden druk bezig om de schipbrug over den Rhijn voor deze stad weêr te leggen.

— Betrekkelijk het ongeval aan het veerhuis onder Heteren, aan de overzijde van Doorwerth, vernemen wij nog, dat de heer rijks-ontvanger van der Feen aldaar, zich heeft doen kennen als iemand, die zijn leven veil heeft tot het redden zijner natuurgenooten; aan hem is te danken, dat drie menschenlevens zijn gered. Op het berigt dat het veerhuis in nood was, begeeft hij zich onmiddellijk naar de plaats des ongevals, moedigt met daden en woorden een paar mannen aan hem te vergezellen en heeft na veel inspanning het geluk drie menschen aan het levensgevaar te ontrukken en behouden aan den dijk te brengen. (*Arnh. Ct.*)

△ **Arnhem**, 14 Maart. Sedert Zr. Ms. komst op den huize *Bronbeek*, is er, behalve laatstleden Zondag, geen dag voorbij gegaan, of Hoogstdezelve heeft de, door den schrikkelijken watersnood, het meest geteisterde punten onzer provincie, herhaaldelijk in oogenschouw genomen, en, zoo wij vernemen, hier en daar aanzienlijke giften, ter voorziening in de eerste behoeften, doen uitreiken. — Volgens het aankomen van brieven en dagbladen, schijnt de communicatie met Holland weder hersteld te zijn. Z. M. heeft, naar men verzekert, ook het voornemen het zoo deerlijk lijdende Noordbraband te gaan bezoeken.

Met genoegen kunnen wij berigten, dat de Rederijkerskamer alhier, onder den titel: *Helmers*, het loffelijk voornemen heeft opgevat, den 30sten dezer maand, in den stads-schouwburg te geven, *Eene openbare vergadering*, tegen entré van één gulden, welke onderneming door de goedkeuring van Z. M. en die der stedelijke regering is bekrachtigd. Z. M. heeft gisteren met welgevallen, voor een aanzienlijk getal entré-biljetten in Hoogstdeszelfs naam, doen inteekenen, terwijl Z. M. adjudant generaal Dumonceau en andere hooge personen hetzelfde voetspoor hebben gevolgd. De voor te dragen stukken zullen nader, volgens uit te geven programma, ter algemeene kennis der inteekenaars worden gebragt. De geheele opbrengst zal, na aftrek der kosten, strekken ten behoeve der noodlijdenden, die door den watersnood van have en goed zijn beroofd.

Deventer, 13 Maart. Gisteren had hier de aanbesteding plaats van de benoodigde remontpaarden; de levering is gegund aan den eenigen inschrijver J. O. Smit, te Groningen, voor de som van *f* 359,25 per paard.

Te Tilburg heeft men de levering willen aanbesteden van 201 paarden; geen enkele inschrijver heeft zich daar echter voor opgedaan.

Bosch, 13 Maart. Buiten veler gedachte is Z. M. binnen onze stad nog niet aangekomen, en wordt Hoogstdezelve ook niet meer verwacht. Zulks moet hierin gelegen wezen, dat onzen Koning zou berigt zijn, dat 's Hertogenbosch hoogen prijs op eene komst van Hoogstdenzelven stelt, doch wilde Z. M. waterrampen zien, geenszins zich naar 's Bosch moest begeven, alwaar water en ijs, eene geheele overstrooming en enkele dijkbraken, maar niets anders op te merken valt, maar de verwoesting door het water aangebragt, eigenlijk uitsluitend in de gemeenten Lith, Alem en andere Maasdorpen te zien is.

Z. M. moet daarop van voornemen veranderd zijn, en besloten hebben niet 's Bosch maar genoemde dorpen aan de Maas gelegen te gaan bezoeken.

Omtrent den watervloed vernemen wij nader, dat de gemeenten Esch en St. Michiels-Gestel, tusschen 's Bosch en Eindhoven, geheel zijn ondergeloopen. De dorpen waren ongenaakbaar, niet alleen voor voetgangers, maar ook voor rijtuigen. De diligence van Eindhoven op 's Bosch poogde steeds hare route voort te zetten, doch, toen zij aan de Haldersche barrière kwam, 1 uur van deze stad, moesten de paarden zwemmen en terugkeeren.

Te Lith is een gat in den dijk gespoeld ter lengte van ruim 50 ellen, de diepte is niet te bepalen. Ruim 30 huizen werden door het woedende element weggeslagen, en voor zoo ver bekend is verdronken er 7 menschen. De ongelukkige schipper Roelof Nintels, na alle pogingen tot behoud van zich en zijn gezin te vergeefs aangewend te hebben, na op eenen boom gevlugt te zijn, die door het ijs weggeslagen werd, en een tweeden en eindelijk een derden beklommen te hebben, moest het hartverscheurend tooneel ondervinden, zijne vrouw, drie kinderen en zijne blinde moeder onder zijne oogen te zien verdrinken.

Wie ijst niet bij het hooren dezer rampen? en ziedaar slechts enkele staaltjes uit honderden.

St. Michiels Gestel, 12 Maart. Deze gemeente heeft ook thans weder met zoo vele anderen, den druk der ramp, welke deze gewesten in de jongste dagen heeft geteisterd ondervonden.

Het water, met geweld wassende, had reeds Dingsdag den 6 dezer de verschillende dijken bereikt en in gevaar gebragt.

Voor de Schuilenburgsche, Beekkantsche, Haanwijksche, Pleinsche, Mudakkersche en Dungensche dijken vreesde men dat zij weldra voor het geweld zouden bezwijken, zooals dit dan ook met de twee eerste het geval was. Door deze doorbraak werden de geheele theesche en beekkantsche buurten onder water gezet en de inwoners genoodzaakt met have en vee de vlugt te nemen en bij hun hooger wonende buren eene wijkplaats te zoeken.

De Haanwijksche, Pleinsche, Mudakkersche en Dungensche dijken waren verscheidene malen aan het loopen, een schrikwekkend klokkengelui gepaard met de hulproepende kreten der ingezetenen, deed het ergste vermoeden; dank echter aan den voorbeeldeloozen ijver der besturen van genoemde polders, welke met hun vastberaden moed en krachtdadig beleid het doorbreken der dijken hebben belet, is Gestel van eene totale overstrooming verlost.

Wat ware er van Gestel geworden, als ook deze dijken hadden bezweken? nu toch hadden reeds 154 gezinnen hunne woningen moeten verlaten, sommigen, zelfs met achterlating van de noodzakelijkste behoeften en eetwaren en dan ware de geheele gemeente overstroomd geworden.

Intusschen aan de ijverige polderbesturen den lof gevende, welke hun zoo regtmatig toekomt, vermelden wij tevens met genoegen, dat zoowel de Vincentius-vereeniging als die der algemeene armen, door veel weldenkenden ondersteund, alles gedaan hebben wat doenlijk was, om de ramp zoo veel mogelijk te verminderen. Met levensgevaar, dobberden zij in eenige bootjes langs de huizen der inwoners rond, om hun van het noodige te voorzien.

Ruim 40 personen waren met hun vee op het Seminarie gehuisvest en werden aldaar geheel ten laste van het gesticht onderhouden. — Zonder deze liefderijke zorgen, zouden welligt menige ongelukkigen, door het water ingesloten, den hongerdood hebben moeten ondergaan.

Groot, ja onberekenbaar, is intusschen de schade, door het water, in deze gemeente aangerigt, welke zich nog des te zwaarder zal doen gevoelen, vermits ruim ¾ der bezaaide bouwlanden geinundeerd zijn, hierbij, dat de ingezetenen nog zoo zeer, onder den druk der vorige rampen (overstrooming en hagelslagen), verkeeren.

(*N. N. B.*)

Per Telegraaf.

Parijs, 15 Maart. Het kamp van het Noorden zal verdeeld worden in twee korpsen; over het eene zal de generaal Baraguay het bevel voeren, over het andere de generaal Gueswyller.

Uit Kamiesch zijn tijdingen ontvangen van 7 dezer. Men was op dat tijdstip van het overlijden van Keizer Nicolaas onderrigt. Daags te voren was het gelukt, door het werpen van bommen op onderscheidene plaatsen van de stad brand te veroorzaken.

De werken van het beleg werden met ijver voortgezet. Er was een overgeloopen Russisch officier aangekomen.

Met de *Ganges* zijn tijdingen uit Konstantinopel ontvangen van 1 dezer. Daarin wordt gezegd dat een bataillon Zouaven, van het korps hetwelk Sebastopol belegert, den 23 Febr. zich van de hoogte van Malakoff meester gemaakt en bij die gelegenheid 18 stukken geschut vernageld heeft Deze operatie had plaats onder het kruisvuur van de batterijen en de Russische schepen. Toen echter een Russisch korps van 8000 man kwam oprukken, werden zij genoodzaakt den terugtogt aan te nemen. Men begroot het verlies der Russen op 1000 man en dat der Franschen op 340 man. De generaal Moret is bij die gelegenheid gekwetst. Bij hunnen aftogt werden zij door eene Russische kolonne, die hen den weg afsloot, overhoop geworpen.

De vallei ten noorden van Inkermann wordt door de Russen geducht versterkt.

Er is eene Oostenrijksche flotilje den Donau afgezakt, tot bescherming van de scheepvaart, aangezien de Russische schepen de passage belemmeren.

Te Konstantinopel werden reeds toebereidselen gemaakt tot ontvangst van keizer Napoleon.

De graaf Xamiesky organiseert te Schumla eene tweede regiment Kozakken.

Onder de Turksche troepen zijn Polen ingelijfd.

Den 5den dezer is de spoorweg naar Balaklava voltooid.

Door de aardbeving die te Brussa heeft plaats gehad zijn 100 (?) moskeën verwoest en 200 personen bij die gelegenheid omgekomen.

Advertentien.

Prijs-Courant der Effecten.

AMSTERDAM, 15 Maart 1855.

Nederland.	Pct.		Rusland.	Pct.	
Ned. W. Schuld.	2 1/2	61 9/16 11/16 5/8			
Dito Certificat. .	3	78 3/8 7/16	*Hope* 1798/1816	5	101 3/8
Dito Dito . .	4	91 1/16 3/16 3/16	Dito 1828/1829	5	101
O. I. Leening. .	4		Cert. 1831/1838	5	
Amort. Syndic.	3 1/2	89 5/8	Dito Dito	4 1/2	8 3/8
Hand.-Maats. .	4 1/2	125	Dito *Hope* . . .	4	76
Belgie.			Dito *Stieglitz* .	5	
Certificaten. . .	2 1/2		Dito dito 5e Ser.	4	
D° *Rothschild* .	2 1/2	49 3/4	Dito 1854 . . .	5	82 1/8
Frankrijk.			Inschr. Assig. .	6	
Obligatien . . .	3		Certific. dito. .	6	59 1/4
Spanje.			**Polen.**		
Nieuwe	1	18 1/4 5/16 1/4	Obligatien . . .	4	
Dito Buitenl. .	3	37 1/8			
D° Binnenl. o/m.	3	31 7/8	**Oostenrijk.**		
Bew. Sp. Com.		4 3/4	Metalliek . . .	5	62 15/16 3/4
Amort. Schuld.			Dito bet. Amst.	5	74 1/8 3/8
Portugal.			Dito Nation. .	5	66 1/8 5/16
Londen nieuwe.	3	38 7/16 1/2	Dito 1847 . . .	2 1/2	32 1/8 3/16
Dito uitgest . .	4		Dito 1851/1852	2 1/2	32 1/8 3/16

Braz. bij Roth. p. s. 500. 5 pct. $98\frac{3}{8}$; dito te Lond. 1843. 5 pct. 98; Mexic., te Lond. 3 pct. $19\frac{13}{16}$; dito Onb. 19…

Tot iets vaster prijzen was de omzet heden vrij levendig hoofdzakelijk in Holl., Oostenrijksche en Spaansche fondsen.

FRANKFORT, Woensdag 14 Maart. Metall. 5 pct. 65… Spanje 1 pct. $18\frac{3}{16}$; dito binn. 3 pct. $31\frac{3}{8}$; Wiss. … Lond. $117\frac{1}{2}$; dito Ween. $94\frac{7}{8}$; dito Parijs $93\frac{3}{8}$.

LONDEN, Woensdag 14 Maart. Consols op t. $93\frac{1}{8}$, $\frac{1}{4}$, $93\frac{1}{4}$, … N. Mexic. 3 pct. $20\frac{5}{8}$, $\frac{3}{4}$, $20\frac{5}{8}$, $\frac{3}{4}$; Peru N. $4\frac{1}{2}$ pct. 70… Ecuador $3\frac{7}{8}$; Gren. Uitg. $5\frac{5}{8}$; Sardinie 5 pct. 86, 86… Spanje 1 pct. $18\frac{1}{8}$, $\frac{3}{8}$, $18\frac{1}{8}$, $\frac{3}{8}$; dito 3 pct. buit. $36\frac{3}{4}$; d… Certific. $4\frac{5}{8}$, $\frac{7}{8}$; dito Passive $4\frac{1}{8}$, $\frac{1}{4}$, $4\frac{1}{8}$, $\frac{1}{4}$; Russen $4\frac{1}{2}$ p… $89\frac{1}{2}$; dito 5 pct. $99\frac{1}{2}$; Holl. 4 pct. 94; dito $2\frac{1}{2}$ pct. 62… Turksche leening $79\frac{5}{8}$, $79\frac{3}{4}$.

PARIJS, Woensdag 14 Maart. Fr. $4\frac{1}{2}$ pct. 94.25; dito … pct. 69.50; Sp. binn. 3 pct. $31\frac{3}{4}$; dito 1 pct. $18\frac{1}{4}$; Metall. $84\frac{3}{4}$.

WEENEN, Woensdag 14 Maart. N. Metall. 83; Nat. Leen. $86\frac{1}{8}$; Bankactien 1015; Loten 1854 106; Zilver $26\frac{3}{4}$; Wissel op Londen 12.16; dito op Parijs 147.

Gedrukt bij C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.